

UDSKRIFT
AF
ØSTRE LANDSRETS RETSBOG

Den 3. juli 2014 holdt Østre Landsret møde i retsbygningen, Bredgade 42. København.

Som dommere fungerede landsdommerne Bloch Andersen, Gitte Rubæk Pedersen og Thomas Brenøe (kst.), førstnævnte som rettens formand.

Som protokolfører fungerede sektionsleder Peter Jansen.

Der foretoges

12. afd. nr. S-1492-14:

Anklagemyndigheden

mod

1) T1

Født maj 1962

(advokat Mikkel Holsteen Cramer, besk.)

2) T2

Født januar 1961

(advokat Hans Aage Gertz, besk.)

Ingen var indkaldt eller mødt.

Der fremlagdes udskrift af dombogen fra Svendborg Ret (R7-17/2014) med bilag samt kæreskrifter af 22. maj 2014 fra advokat Mikkel Holsteen Cramer og af 23. maj 2014 fra advokat Hans Aage Gertz.

T1 og T2 har kæret Svendborg Rets kendelse af 21. maj 2014, hvorefter sagen fremmes. De har henvist til de synspunkter, de har gjort gældende for byretten.

Efter votering afsagdes

k e n d e l s e :

Landsretten finder, at kæren vedrører spørgsmål af fundamental betydning for sagens videre behandling, og at kæren således tillades, selv om kendelsen er afsagt under hovedforhandlingen.

Vedrørende de kærendes påstande 1 og 2 (frifindelse på grund af forældelse eller manglende strafbarhed).

Landsretten er vedrørende disse påstande enige i byrettens resultat og begrundelsen herfor.

Landsretten stadfæster derfor kendelsen i relation til disse påstande.

Vedrørende de kærendes påstand 3 (afvisning på grund af, at anklageskriftet ikke lever op til mindstekravene i retsplejelovens § 834, stk. 2, nr. 4).

Landsdommerne Bloch Andersen og Thomas Brønø (kst.) udtaler:

Efter retsplejelovens § 834, stk. 2, nr. 4, skal anklageskriftet indeholde en kort beskrivelse af det forhold, der rejses tiltalte for, med sådan angivelse af tid, sted, genstand, udførelsesmåde og andre nærmere omstændigheder, som er nødvendig for en tilstrækkelig og tydelig beskrivelse.

Efter artikel 6. stk. 3. litra a, i den europæiske menneskerettighedskonvention skal enhver, der er anklaget for en lovovertrædelse, mindst have ret til at blive underrettet snarest muligt, udførligt og på et sprog, som han forstår, om indholdet af og årsagen til den sigtelse, der er rejst mod ham.

Efter samme bestemmelses litra b skal enhver, der er anklaget for en lovovertrædelse, mindst have ret til at få tilstrækkelig tid og lejlighed til at forberede sit forsvar.

Disse bestemmelser antages at indebære, at den anklagede "udførligt" skal underrettes om, hvad det er for faktiske handlinger eller undladelser, som den anklagede beskyldes for at have foretaget, samt hvorledes disse faktiske omstændigheder skal kvalificeres retligt.

Fuldstændig og detaljeret information om beskyldningen mod en anklaget er en afgørende forudsætning for at sikre, at processen er retfærdig. Der henvises herved til Den Europæiske Menneskerettigheds Domstols domme i sagerne Pélissier og Sassi mod Frankrig, dom af 25. marts 1999, §§ 51 og 52, Mattoccia mod Italien, dom af 25. juli 2000 §§ 59 og 60, Sejdivic mod Italien, dom af 1. juni 2006, §§ 89 og 90, og Hermi mod Italien, dom af 18. oktober 2006, § 68.

Der kan tillige henvises til Højesterets domme, gengivet i U 2002.774II, U 2004.2418II og U 2011.2623II, samt Højesterets dom af 14. juni 2012 (sag 69/2012).

Det må antages at bero på en konkret vurdering i hver enkelt sag, hvor "udførlig" underretningen af den anklagede skal være, men informationerne skal være tilstrækkelig detaljerede.

I den foreliggende sag er der i forhold 1-6 rejst tiltale mod T1 og T2 for mishandling efter straffelovens § 245, stk. 1, af deres 6 børn.

Det fremgår, at tiltalen er rejst mod dem i forening, uden at det i noget tilfælde er specificeret, hvem der har foretaget hvilke handlinger, at tiltalen omfatter et meget langt tidsrum fra hver enkelt barns fødsel til barnet flytter hjemmefra, henholdsvis til anmeldelsestidspunktet, og at omfanget af voldsudøvelsen ikke er nærmere angivet, f.eks. voldsepisodernes typiske hyppighed og voldsepisodernes typiske omfang og karakter.

Det fremgår videre af de forklaringer, der er afgivet til politiet, at forklaringerne giver mulighed for en betydelig højere grad af præcision i gerningsbeskrivelsen.

I øvrigt er der også rejst tiltale for enkelte episoder, der efter de afgivne forklaringer må antages at kunne angives ganske præcist – såvel med hensyn til, hvem der forøvede volden, gerningsstedet og gerningstidspunktet.

Vi finder, at en mere præcis angivelse af tiltalen ikke kan udelukkes at have betydning for bedømmelsen af den retlige kvalifikation af gerningerne og dermed have betydning for såvel spørgsmålet om strafbarhed som forældelse.

Vi finder på dette grundlag efter en samlet bedømmelse af anklageskriftets forhold 1-6, at disse er så generelt formulerede, at de indebærer en sådan unødigt vanskeliggørelse af T1's og T2's forsvar, at de ikke opfylder kravene til anklageskriftet. Vi har herved lagt vægt på anklagemyndighedens mulighed for, på baggrund af sagens materiale, at udarbejde en mere præcis beskrivelse af tiltalen.

Vi stemmer derfor for at tage T1's og T2's påstand om afvisning af anklageskriftet til følge for så vidt angår forhold 1-6.

Landsdommer Gitte Rubæk Pedersen udtaler:

Jeg er også på dette punkt enig i byrettens resultat og begrundelsen herfor.

Jeg stemmer derfor for at stadfæste byrettens kendelse på dette punkt.

Der træffes afgørelse efter stemmeflertallet, hvorfor tiltalen, således som den er formuleret i anklageskriftets forhold 1-6, afvises.

For så vidt angår forhold 7 finder samtlige voterende ikke grundlag for at afvise denne del af tiltalen.

T h i b e s t e m m e s :

Byrettens kendelse ændres, således at tiltalen, således som den er formuleret i anklageskriftets forhold 1-6, afvises.

I øvrigt stadfæstes kendelsen.

Sagen sluttet.

Retten hævet.

(Sign.)

Udskriftens rigtighed bekræftes. Østre Landsret, den 03-07-2014

Bjørn Sørensen
kontorfuldmægtig

Udskrift af dombogen

K E N D E L S E

afsagt den 21. maj 2014.

Rettens nr. R7-17/2014

Politiets nr. 2300-73241-00498-13

Anklagemyndigheden
mod

T1

Født maj 1962   og

T2

Født januar 1961

Der har medvirket domsmænd ved behandlingen af denne sag.

Påstande

De tiltalte har nedlagt følgende påstande:

At der i medfør af retsplejelovens § 862, stk. 2 træffes afgørelse om, hvorvidt forhold 1 til 3 er forældede og at de tiltalte frifindes i disse forhold som følge af, at forholdene er forældede.

At der i medfør af retsplejelovens § 862, stk. 2 træffes afgørelse om, hvorvidt de i tiltalens forhold 1 til 4 anførte forhold er strafbare og at de tiltalte frifindes som følge af, at forholdene ikke er strafbare.

At anklageskriftet afvises i medfør af retsplejelovens § 834, stk. 2, nr. 4.

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om, at spørgsmålet om forældelse af forholdene 1 til 3 og om strafbarheden af forhold 1 til 4 ikke afgøres i medfør af retsplejelovens § 862, stk. 2. Anklagemyndigheden har endvidere nedlagt påstand om, at anklageskriftet ikke afvises.

Parternes argumentation

De tiltalte har til støtte for påstanden om frifindelse i forhold 1 til 3 som følge af forældelse i det væsentlige anført, at uanset om anklagemyndigheden kan føre bevis for, at de enkelte voldshandlinger som beskrevet i forholdene er begået udgør mishandling og uanset om anklagemyndigheden kan føre bevis for, at der måtte være tale om en fortsat forbrydelse over for den enkelte forurettede er forholdene forældede, idet der

under alle omstændigheder er gået mere end 10 år fra forholdene ophørte til der blev rejst sigtelse i sagen, jf. straffelovens § 93, stk. 1, nr. 3 og § 94. En fortsat forbrydelse kan ikke "springe" fra barn til barn. Der er tale om forskellige forurettede i alle anklageskriftets forhold og der er forhold 1 til 3 tale om nu voksne personer, der aldrig har anmeldt sagerne. Der er således ikke tale om forhold, der ikke kunne være fremkommet på et tidligere tidspunkt. Der er forhold 4 og i de øvrige forhold tale om kunstigt oppustede forhold. I forhold 4 er der rejst tiltale for, at forurettede er blevet mishandlet fra fødslen og som spædbarn, hvilket ikke ses at have støtte i sagens bilag. Hvis anklagemyndighedens synspunkt om "springende fortsat forbrydelse" lægges til grund ophæves forældelsesreglerne de facto i nærværende sag. Det medfører, at de tiltalte skal forsvare sig mod hændelser, der er begået for mere end 30 år siden og frem. Dette er retssikkerhedsmæssigt dybt betænkeligt og hinder et rimeligt og ordentligt forsvar.

De tiltalte har til støtte for påstanden om frifindelse i forhold 1 til 4 i det væsentlige anført, at de delvist beskriver forhold, der ikke var strafbare på gemingstidspunktet.

De tiltalte har til støtte for påstanden om, at anklageskriftet skal afvises i det væsentlige anført, at anklageskriftet ikke opfylder de mindstekrav der er anført i retsplejelovens § 834, stk. 2, nr. 4. Sagen strækker sig over en periode fra den 14. januar 1982 til den 11. oktober 2013 og der er ikke i anklageskriftet beskrevet en eneste konkret episode med angivelse af tid og sted eller gerningsmand og medvirkende person. Tids- og stedsangivelsen er så bred at den reelt er intetsigende. Hertil kommer, at det ikke er beskrevet, hvem af de tiltalte der konkret handler og hvor det foregår og hvem der eventuelt konkret måtte medvirke. Det er således særdeles vanskeligt at varetage de tiltaltes forsvar på en rimelig måde. Endelig har de tiltalte anført, at beskrivelsen i anklageskriftets forhold 7 ikke umiddelbart ses at falde ind under bestemmelsen i straffelovens § 280, stk. 1, nr. 1.

Anklagemyndigheden har til støtte for sin påstand om, at spørgsmålet om forældelse af forholdene 1 til 3 ikke skal afgøres i medfør af retsplejelovens § 862, stk. 2 anført, at der ikke kan tages stilling til spørgsmålet om forældelse forud for hovedforhandlingen. Det er anklagemyndighedens påstand, at der er tale om én fortsat forbrydelse. Spørgsmålet om forældelse og fortsat forbrydelse er indbyrdes afhængig og der kan ikke tages stilling hertil, indén bevisførelsen er afsluttet.

Anklagemyndigheden har til støtte for sin påstand om, at spørgsmålet om strafbarheden af forholdene i forhold 1 til 4 ikke skal afgøres i medfør af retsplejelovens § 862, stk. 2 anført, at det adskillige gange er fastslået af domstolene, at revselsesretten ikke udelukker domfældelse for vold mod børn. Enhver form for afstraffelse eller i øvrigt slag mv. af en sådan karakter, at det ikke længere kan beskrives som værende af opdragelsesmæssig karakter, medførte, at forældre, også før revselsesrettens

afskaffelse kunne dømmes for vold mod sine børn. Der er derfor - også før revselsesrettens ophævelse - en grænse for, hvor meget og i hvilken sammenhæng forældre havde ret til at opdrage sine børn ved anvendelse af slag mv.

Anklagemyndigheden har til støtte for sin påstand om, at anklageskriftet ikke skal afvises anført, at anklageskriftet lever op til retsplejelovens bestemmelser om anklageskriftets udformning. Tidsperioden er angivet og hvert barn er beskrevet i hver sit forhold med de konkrete episoder, som anklagemyndigheden agter at føre bevis for under hovedforhandlingen. Der er rejst tiltalte for, at forholdene er udført i forening og der er i praksis på ingen måde krav om, at det skal kunne præciseres, hvem af flere tiltalte, der rent faktisk udøver, lader passere eller overværer f.eks. vold. I følge praksis kan der endvidere ske domfældelse af flere tiltalte, trods manglende bevis for, hvem der konkret har udført de enkelte slag, spark eller lignende. Der er derfor ikke nogen retssikkerhedsmæssige problemer i at gennemføre sagen og forsvarerne er på ingen måde afskåret fra at tilrettelægge og gennemføre sagen med et fuldt forsvarligt forsvar for begge tiltalte. Endelig er det anklagemyndighedens påstand, at det i forhold 7 anførte forhold med baggrund i omstændighederne omkring låneaftalernes underskrivelse gør at bestemmelsen i straffelovens § 280, stk. 1, nr. 1 vil kunne finde anvendelse.

Retten's begrundelse og afgørelse

Anklagemyndigheden har rejst tiltale for overtrædelse af straffelovens § 245, stk. 1, som hjemler straf på fængsel indtil 6 år. Forældelsesfristen er således 10 år fra det strafbare forhold er ophørt, jf. straffelovens § 94, stk. 1 og § 93, stk. 1, nr. 3.

Forældelsen i forhold 1 til 3 er afbrudt den 6. december 2013, hvor begge de tiltalte blev sigtet i forholdene, jf. straffelovens § 94, stk. 5.

Spørgsmålet om hvorvidt de forhold der ligger mere end 10 år tilbage fra den 6. december 2013 er forældede afhænger først af om straffelovens § 245, stk. 1 finder anvendelse på forholdene og således om der er tale om mishandling. Dernæst afhænger spørgsmålet af om de enkelte forhold kan betragtes som en fortsat forbrydelse. Retten finder ikke, at dette kan afgøres uden bevisførelse omkring de enkelte forhold, herunder blandt andet om den tidsmæssige udstrækning af forholdene, hyppigheden og om kontinuiteten i forholdene. Retten henviser her bl.a. til de momenter der er lagt vægt på i forbindelse med stillingtagen til forældesspørgsmålet i den i TfK 2011.106 refererede afgørelse. De tiltaltes påstand om frifindelse i forhold 1 til 3 som følge af forældelse tages derfor ikke til følge.

Således som tiltalen er formuleret i forhold 1 til 4 finder retten, at en stillingtagen til, om disse forhold helt eller delvist er straffri som følge af, at de beskrevne handlinger er omfattet af den dagældende revselsesret

forudsætter en nærmere bevisførelse om omfanget af de forhold, der er beskrevet og de nærmere omstændigheder i forbindelse hermed. De tiltaltes påstand om frifindelse som følge af, at forhold 1 til 4 ikke er strafbare tages derfor ikke til følge.

Anklageskriftes beskrivelse af tiden for de strafbare forhold er i nogen grad upræcis og dækker en lang periode, ligesom det ikke nærmere er beskrevet, hvem af de tiltalte der har foretaget, overværet eller ladet de enkelte forhold passere. Retten finder imidlertid efter omstændighederne, herunder særligt forholdenes karakter, de forurettedes unge alder på nogle af gerningstidspunkterne sammenholdt med det potentielle antal episoder og den dermed forbundne vanskelighed med at kunne huske præcise tidspunkter, at anklageskriftet kan danne grundlag for behandlingen af sagen. Endvidere finder retten, at spørgsmålet om, hvorvidt straffelovens § 280, stk. 1, nr. 1 i forhold 7 er overtrådt skal afgøres efter bevisførelsen Som følge heraf og da anklageskriftets udformning ikke findes at besværliggøre de tiltaltes forsvar i en sådan grad, at anklageskriftet af denne grund skal afvises, tages de tiltaltes påstand om afvisning af anklageskriftet ikke til følge.

T h i b e s t e m m e s :

Sagen fremmes.

Kim Ottesen
retsassessor

Udskriftens rigtighed bekræftes.
RETTEEN I SVENDBORG, den 22. maj 2014

Signe Broholm Hansen
retsassistent